

Lösenstämplar och
lösenpåteckningar.

Företrädesvis för medlemmarna i

Sällskapet för Svensk Posthistorisk Dokumentation

Ingvar Larsson, Box 1133, 141 23 HUDDINGE - Tel 08/99 15 00, fax 99 36 21

Ofrankerade *inrikes* brev fick sändas först år 1871 mot att de löstes av mottagaren med en extra aviseringssavgift. Tiden före 1871 gällde *inrikes* frankeringstvång. Att sända breven *obetalda från utlandet* till Sverige var dock mer en regel än undantag. Man ansåg allmänt att postverken då var noggrannare i sin postbehandling och angelägna att inkassera olika porto- straffavgifter som lösen för denna "värdespost".

Redan före 1850 hade Sverige slutit avtal med Preussen att sända posten "direkt" i slutna säckar till Hamburg, Frankrike och England. För att underlätta arbetet för postpersonalen använde sig utväxlingspostanstalter, kontrollexpeditioner och postmästare genom åren, av en lång rad olika påskrifter och **LÖSENSTÄAMPLAR**.

Till grund för arbetet med Sällskaps Post nr 14 ligger de två pionjärerna Curt Hajj och Ulf Ivarssons böcker i detta omfattande ämne.

Nya uppgifter och forskningsrön tillkommer dock ständigt och några presenteras här.

Det stora genombrottet för svenska lösenstämplar kom kring sekelskiftet, och i ett stort avsnitt visas olika lösenbeläggningar och etiketter åren 1880 till c:a 1920.

39SB^{CO}
-B-

1Pdr.B^{CO}
-B-

1Pdr.30SB^{CO}
-B-

2Pdr.B^{CO}
-B-

Av ett nyfunnet dokument på postmuseet i Paris framgår, sensationellt nog, att Sverige och Frankrike utbytte fler lösenstämplar, åren kring 1855, än vad man tidigare lyckats dokumentera. Ovanstående 4 stämplar har ej nämnts eller visats avbildade i den filatelistiska litteraturen i Sverige, och ännu ej återfunnits slagna på försändelser från Frankrike. Se ytterligare avbildningar och text på sidorna 2-5.

Eder Ingvar L.

INNEHÅLL

A.Salmsons räkning 6/3 1855, på lösenstämplarna som sändes till Frankrike	3
Hittills okända lösenstämplar	5
Dokumentet som visar stämpel "26"	6
Stockholms lösenstämplar med "öre" 1858-1870	8
Exempel på långväga brev med svensk lösen	11
Aviseringsavgiften 6 öre för inrikes ofrankerade brev	14
Exempel på lösenbeläggning, från 1 öre till 25 öre	16
Några lösenvarianter från 1911 och framåt	34
Sveriges äldsta lösenbrev	38

Utbytet med Frankrike av lösenstämplar, 1855.

I postkonventionen med Frankrike som gällde från 1/1 1855 fastställdes följande för obetalda brev: "Den ambulerande postkupén mellan Paris och Quiévrain skall på adressidan av de ofrankerade brev som anländer till de svenska postkontoren i Stockholm, Ystad och Hamburg anbringa avtryck i svart färg av siffror som anger det lösenbelopp som skall betalas av mottagaren. Samma postkontor skall likaledes för ofrankerade brev från Sverige till eller via Frankrike, anbringa med siffror det belopp mottagaren skall betala". (Se beskrivningen av tampon-stämplar i Sällskaps Post nr 13, sida 22). I artikel 24 i fördraget nämns att tampon-stämplarna skall tillhandahållas av det franska postverket och att de stämplar som skall användas i tågkupén Paris-Quiévrain av svenska postverket. A. Salmsons räkning för de svenska stämplarna ses på bild 3.

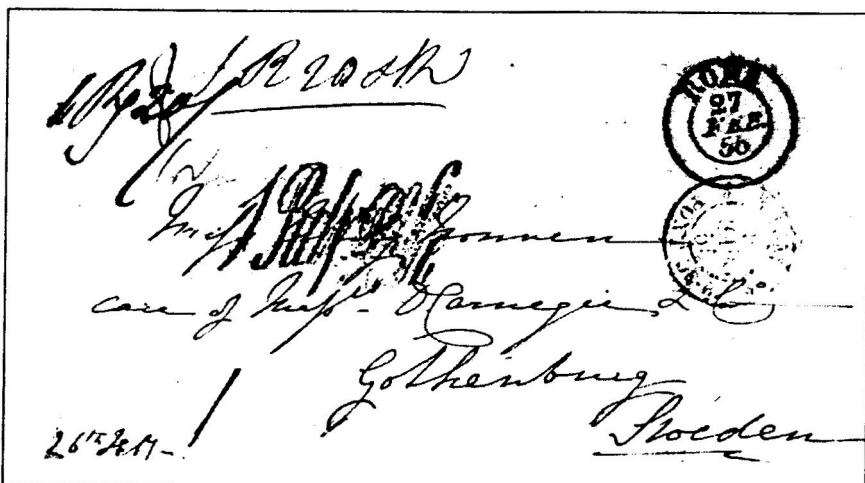

Bild 2. Brev från Italien 27/2 1855 som stämplats i Frankrike den 3 mars 1 Rdr 20 Sk.
Detta brev är ett av de få kända med lösenavstämpling under förfilatelistisk tid.

Kongl. Post. Werkst. 3. Febr.
Opp 8°

<u>A. Salmson</u> Fr. byttingen av	<u>Härl.</u> á 1 R. daler.	<u>8.</u>
St. 2 ^o 8 ^o min	<u>29 Sk.</u> á 1 R. d. en.	<u>8.</u>
St. 2 ^o 8 ^o min	<u>34 Sk.</u> á 1 R. d. en.	<u>8.</u>
St. 2 ^o 8 ^o min	<u>40 Sk.</u> á 1 R. d. en.	<u>8.</u>
St. 2 ^o 8 ^o min	<u>10 Rik.</u> á 1 R. d. en.	<u>8.</u>
St. 2 ^o 8 ^o min	<u>10 Rik. 3 Sk.</u> á 1 R. d. en.	<u>14.</u>
St. 2 ^o 8 ^o min	<u>1 Rik. 8 Sk.</u> á 1 R. d. en.	<u>10.</u>
St. 2 ^o 8 ^o min	<u>1 Rik. 9 Sk.</u> á 1 R. d. en.	<u>10.</u>
St. 2 ^o 8 ^o min	<u>1 Rik. 9 Sk.</u> á 1 R. d. en.	<u>10.</u>
St. 2 ^o 8 ^o min	<u>2 Rik. 6 Sk.</u> á 1 R. d. en.	<u>14.</u>
St. 2 ^o 8 ^o min	<u>2 Rik. 14 Sk.</u> á 1 R. d. en.	<u>10.</u>

Banca Post 19 II.

Adekt gentaus
A. Salmson

Stockholm den 6 Mars 1855.

A. Salmson

Adekt mottagit, betjag.

G. Dornot

Bild 3. Vår mestre stämpelforskare Karl-Erik Stenberg har funnit denna räkning i attestsamlingen från år 1855, i postens arkiv. Den gäller tio olika lösenstämplar och är utställd i Stockholm av stämpeltillverkaren A. Salmson den 6 Mars 1855. (Leveransen till Frankrike skedde tidigare då brevet på bild 2 är stämplat den 3 mars 1855).

Av texten ovan framgår att 2 stämplar tillverkats av varje valör, á 1 Riksdaler för varje siffra eller bokstav. Ytterligare en postanstalt i Frankrike förutom postcupén Paris-Quievrain har därför troligen använt sig av en sats stämplar. (Paris?).

M a d e b e s t a n d e s t a m p e r i s t a t i o n e r
med officiellstämplar i det svenska postverket.

94 Sk. = 24 skilling.

90 Sk. = 20 skilling.

5 Sk. = 3 1/2 skilling.

1 Rdr. = 1 Rekstaler

50 S: B: co 30 S: B: co

1 Rdr. B: co

1 Rdr. 5 Sk. = 1 Rekstaler 3 skilling

1 Rdr. 10 Sk. = 1 — 10 —

1 Rdr. 20 Sk. = 1 — 20 —

1 Rdr. 24 S: B: co

1 Rdr. 22 Sk. = 1 — 22 —

1 Rdr. 24 S: B: co

2 Rdr. 6 Sk. = 2 — 6 —

2 Rdr. 14 Sk. = 2 — 14 —

Bild 4. I detta odaterade dokument, återfunnet i Paris bland handlingar som berör postkonventioner med Sverige, visas i avtryck mottagandet av de lösenstämplar som levererades till Frankrike av svenska postverket omkring 1/1 1855. (se även bild 3). Tillagda 1857 eller en tid därefter, tycks de sex stämpelarna med bokstäverna B:co vara. Av dessa sex är hittills endast 2 ex kända av 36 S: B:co, och 1 ex av 1 Rdr. 24 S: B:co.

Skillingbanco-periodens lösenstämplar (1855-1858)

för från utlandet ankomna ofrankerade försändelser.

Bild 5. Det svenska postkontoret i Hamburg slog den längsta stämpelvalören 15 Skilling (lokalportot från Hamburg) på de obetalda breven till Sverige. Alla övriga lösenstämplar under perioden 1855-58 på ankommande lösenbrev, slogs samliga i Frankrike.

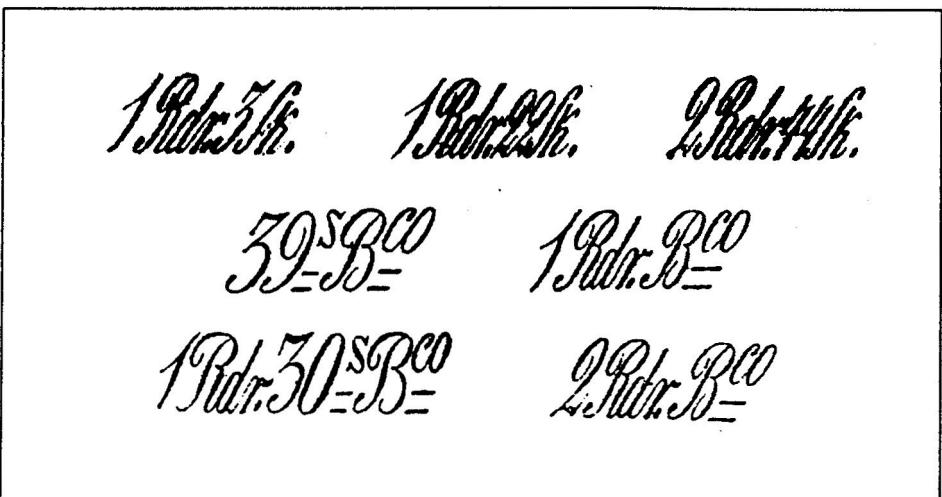

Bild 6. Av de 16 lösenstämplar som visas i tablån på bild 4 är ovanstående 7 stämplar ännu ej upptäckta på brev från Frankrike. De 4 nedre är hittills helt okända.

Att de tre övre användes från 1855 i tågkupén Paris-Quiévrain torde nu vara vederlagt.

Det är dock ej helt klarlagt på vilken postanstalt de 6 sirliga stämplarna med texten B:co användes i Frankrike, och att de verkligen leverererats av svenska postverket.

De tre brev som hittills är kända är alla långväga och har sånts från Indien eller Australien, och kommit till Frankrike via Marseille. Tre postanstalter som kan ha använt dessa stämplar är möjliga: Marseille, Paris och tågkupén till Paris.

(Mars 1862. Cinq.

Paris, le 11 Juin 1862.

Déirection générale
des Postes.

9e Division.

Bureau
du Matériel

Emprunte des timbres demandés par
Notes de la Correspondance étrangère
en date du 12 et 17 Mai 1862 -

26 52'

72 144

Bild 7. I ännu ett funnet dokument på postmuseet i Paris daterat 11 juni 1862, har upptäckts dessa sju stämpelars avtryck.

Svenska lösnsamlare har menat att om stämpelarna "72" och "26" återfinns tillsammans på ett brev till Sverige, har "26" slagits av misstag, och att denna stämpel tillhört ett annat land. Se texten i bild 8.

Samtidigt med Sverige, 1/9 1854, slöts även konventionen mellan Norge och Fankrike. Möjligens kan handlingen ovan tydas så att brev till Norge som gick över Lille, skulle före 1858 stämplas med 26 (Sk) för enkelt och 52 för dubbelt porto, och efter 1858 lösenbehandlas de på samma sätt som de svenska, med stämpel 72 (öre) eller 144?

c. Stämpeln 72/26

I stämpelhandboken finns stämpeln 72/26 upptagen.

Någon sådan kombination var inte känd av nu aktiva stämpelsamlare förrän hösten 1970, då ett sådant lösenbrev dök upp. (Sedan dess har ytterligare ett brev påträffats.) Man trodde, att uppgiften avsåg kombinationen 24 SK/72 (öre) och att en förväxling skett mellan 26 och 24. Så var emellertid inte fallet. Däremot tycks en annan förväxling skett. Båda breven har den vanliga stämpeln 72 och avtrycket 26 överstruket, vilket tyder på att stämpeln 26 först slagits av misstag och sedan makuferats. Troligtvis har även andra postverk utväxlat lösenstämplar med Frankrike och det är en sådan stämpel, avsedd för ett annat land, som används.

26 68

Bild 8. Texten ur Ulf Ivarssons bok sida 32 där synpunkter framförs på användningen av lösenstämpeln "26". Se dokumentet bild 7.

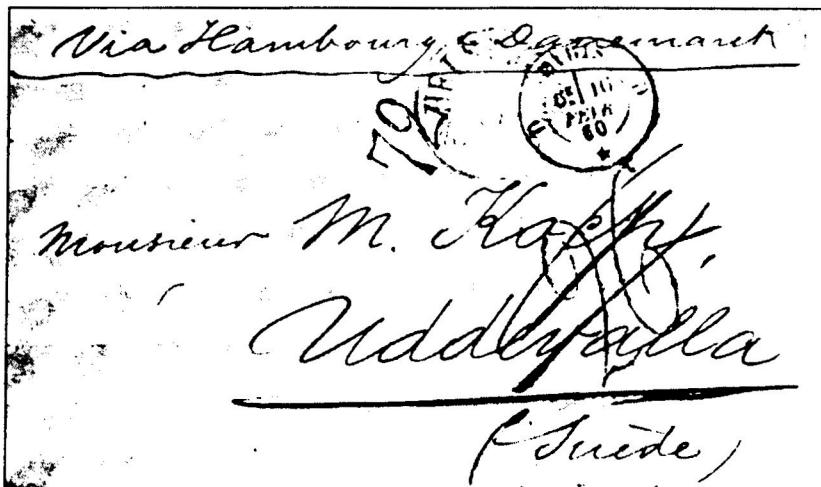

Bild 9. ur Ulf Ivarssons bok sida 110 visande ett av de två kända breven från 1860 med stämpplarna 72 + 26 slagna på samma brev..

Någon slutlig förklaring till den gåtfulla "26", kan inte ges idag, men forskning pågår.

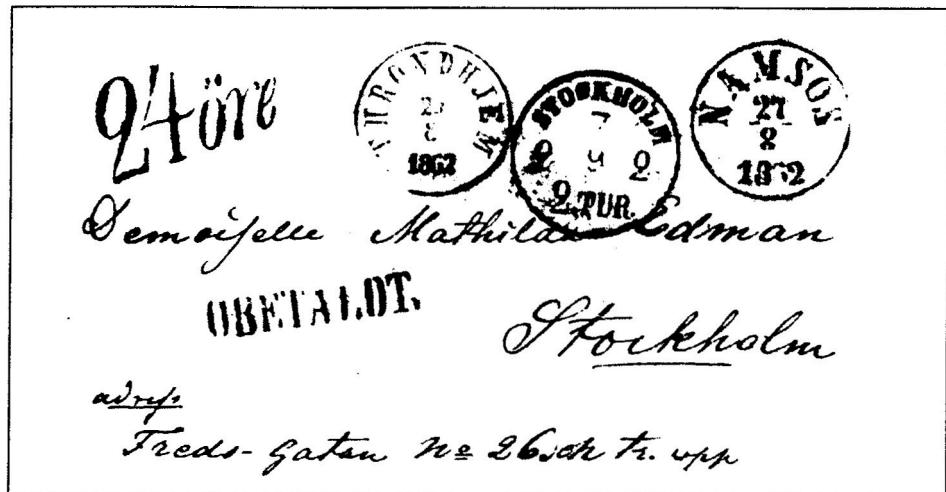

Bild 10. Ofrankerat brev från Norge, Namsos-Trondheim till Stockholm 27/8 1862.

I 1858 års PORTO-TAXA står angivet betr. brevväxlingen med Norge att frankotvång gällde och att porto för enkla brev, 1 lod "Till Norska Postanstalter, belägna inom afstånd af till och med 20 mil från afgangsorterne i Sverige" **12 öre**, och "Till orter öfver 20 mil från d:o **24 öre**". (Närporto till Danmark var vid samma period 18 öre). Det enda 24 öres porto som gällde vid denna tid var det norska portot, och ovanstående lösenstämpel **24 öre** har därför tillverkats speciellt för de norska obetalda breven. Denna stämpel (upptäckt 1986) är känd i endast 2 ex. Postmuseum äger det andra.

Stockholmsstämplarna

30 öre 60 öre 63 öre 72 öre
 90 öre 1 Rdr 8 öre 45 öre

Bild 11. Ur Ulf Ivarssons bok sida 28. (Här saknas stämpeln 24 öre).

De hittills kända Stockholmsstämplarna med siffror och öre använda från 1858.

Vanligast är stämplarna 45 öre och 63 öre, ovanligast förutom 30 öre är 1 Rdr. 8 öre.

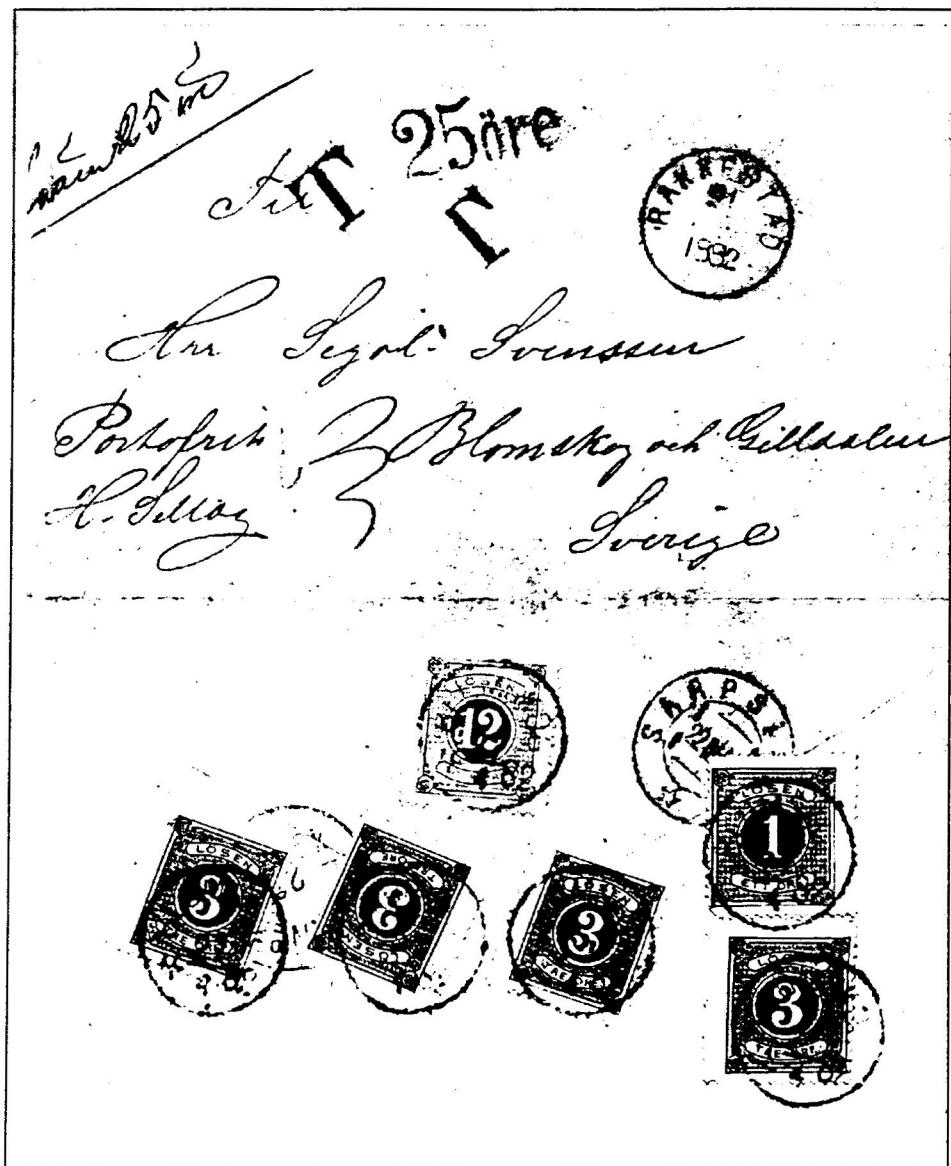

Bild 12. Ofrankrat brev från Rakkestad i Norge 21/4 1882 till Blomskog i Värmland. Här visas lösenstämpeln 25 öre som slogs på PKXP N:r 7 Ned mellan norska gränsen (Sarpsborg) och Göteborg och är tidigare känd i endast 2 exemplar under den tio år tidigare perioden 1872-1873, då straffavgiften 25 öre infördes för norska brev. Den är till storleken den minsta av alla kända svenska lösenstämplar; siffrorna 10 mm., bokstäverna 6 mm. Obs! Påskriften "Portofrit H. Sellög".

Karta till

från

öfver brefpostförsändelser från utrikes orter.

N:r.	Försändelsernas ahtal och beskaffenhet	Antal e- dr rik- bref	Ogulden befordrings- afslit för försändelser:	
			från Danmark.	från andra utr. orter.
Betalade försändelser.				
Obetalade bref.				
<i>(Blankett n:r 112 c.)</i> <i>December 1872.</i>				

Bild 13. Karta (120 x 220 mm.) som användes av utväxlingspostanstaltena för omkartering av betalda och lösenbeläggning av obetalda brev, inkomna från utlandet. (Blankett n:r 112 c. December 1872).

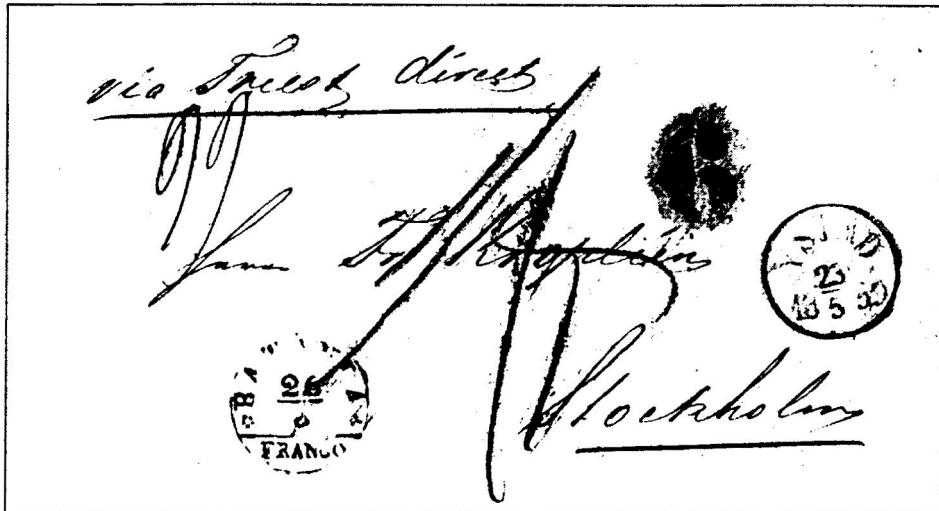

Bild 14. Lösenbrev från Batavia Java med 99 öres lösen och följande portoberäkning:
Förutbetalt båtbrev Java-Alexandria. Alexandria-Berlin 6 Silbergr. (lösenstämpel 6)
Berlin-Sthlm +5 Sgr. (Påskrift 11 Sgr.) Värdet av 1 Sgr. var 9 öre. Alltså $11 \times 9 = 99$ öre.

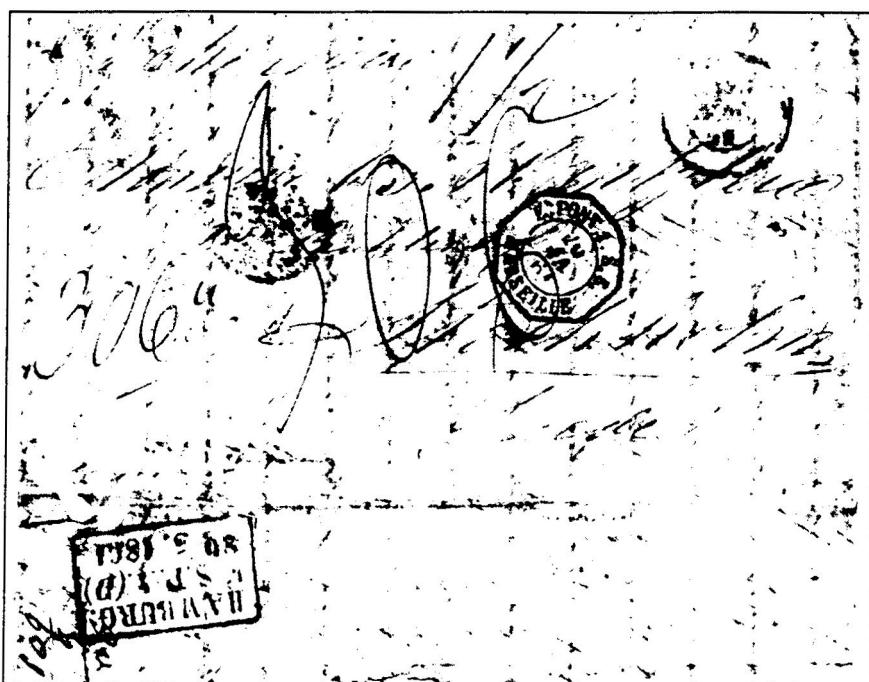

Bild 15. Tredubbelt porto på brev från Rom till Stockholm 10/5 1864.
Uträkningen ses nedtill i vänstra hörnet, $102 \times 3 =$ lösenbeloppet 306 öre.

Omst länna giv om den Skogsuppsyningsmannen Erik Salin : "bagres"
att affärerna et ultimata bref i Kongl. Postexpeditionen :
Torp.

Gummiblock 98 öre har jag lagt ut, i formosden att Tit. lä' fört dana
dom möjligst väl i behålliga kryfvet (som Torp är från Engberg, efter portet
kv. de kryft — Wallen 9. 30/1/97) till Wagenius.

Bild 16. Här visas aviseringen (90 x 220 mm) till lösenförsändelsen från Amerika som ses på bild 17 med lösen-
påreckningen 95 öre, plus 3 öre till postmästare Wagenius i Torp som skrev ut den s. k. "lappen".
Texten på "lappen" lyder: "Emot lösen 98 öre har Skogsuppsyningsmannen Erik Salin; Hafverö att afhämta ett
utrikes bref i Kongl. Postexpeditionen i Torp."
Tillägg av postmästaren: "Ofivanlämnda 98 öre har jag lagt ut, i förmordan att Tit. så fort som möjligt vill inhän-
diga brevet, som troligen är från Engberg, efter portet är så högt."

(Hafverö-)Wallen den 30/1 1867
Wagenius

En särskild tryckt lösenavsi, blankett n:r 81 användes från 1871.

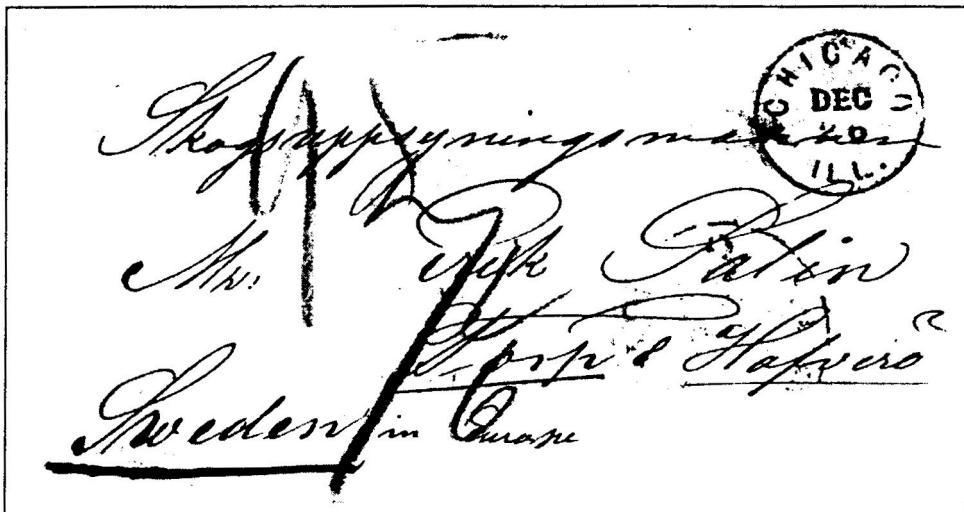

Bild 17. Ofrankerat brev från Chicago 25 dec. 1867 till Erik Salin, Torp Hafverö från vännen Lorenz Engberg: "Min Bästa Broder! Du kan aldrig tro hvad jag har längtat att få några rader från det gamla Hafverö, der jag så många gånger trampat mig trött...jag har ett snygt sofrum och en glad engel till Hustru, och utan bekymmer för uppehälle..."

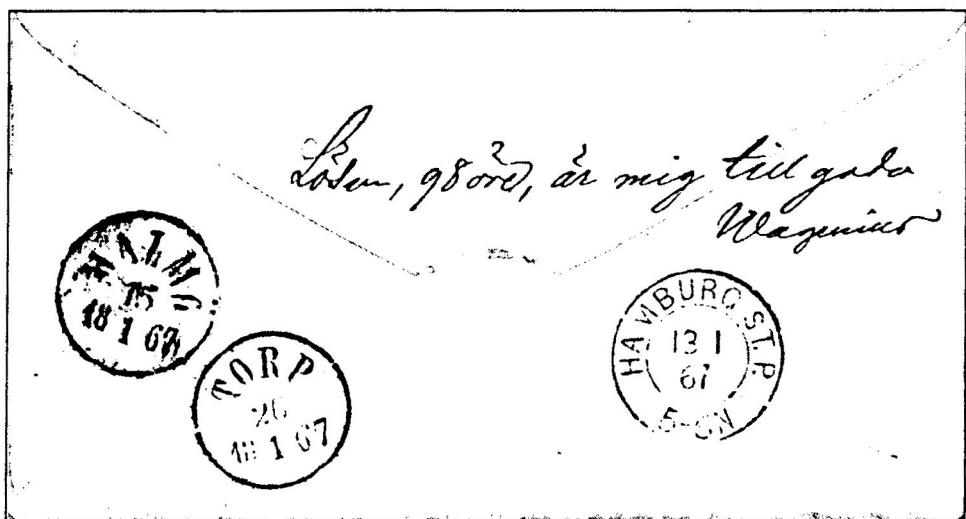

Bild18. Amerikabrevet befordrades över Hamburg som tecknat "7 1/6" Sbgr. med blå krita, och kom in över Malmö som tecknat lösenbeloppet "95" öre, plus 3 öre till postmästare Wagenius i Torp, som tjänstvilligt lagt ut hela lösenbeloppet 98 öre.

Portot för frankerade brev till Chicago var 81 öre över Hamburg vid denna tid.

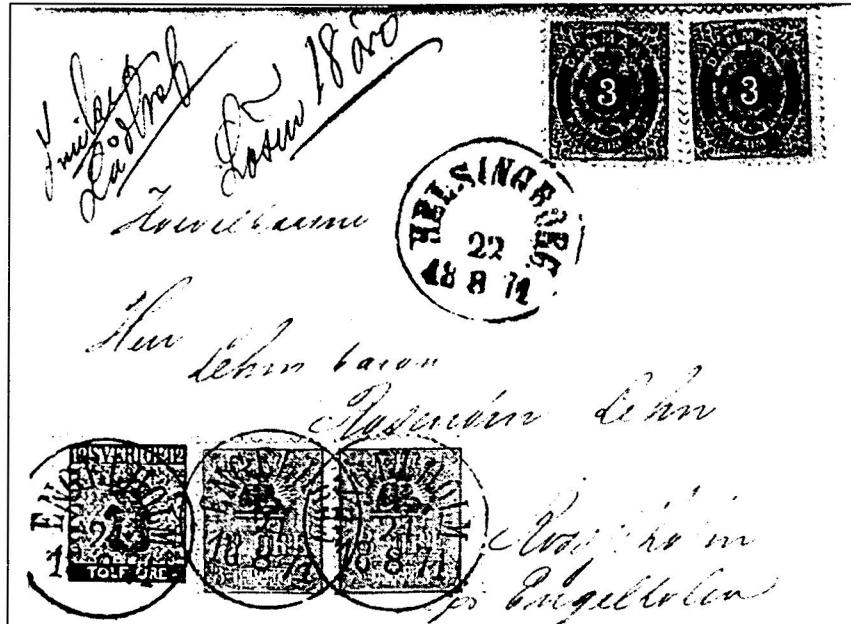

Bild 19. Brev från Danmark med ogiltigförklarad dansk frankering, lagt i svensk brevlåda i Helsingborg 22/8 1871. Därav påskriften "Inrikes Lådbref" och "Lösen 18 öre". Ytterst få frimärkta lösenbrev är kända från vapenperioden och detta brev bjöds ut på Götas auktion 8/12 1990 för den nätta summan av 90.000:-.

Lådbreven var de första inrikes lösenförsändelserna.

Före 1855 förekom egentligen inte lösenbeläggning av inrikes försändelser, då hela portot skulle betalas vid inlämrandet på posten.

När frimärken kom till 1855, föreskrevs att endast frimärkta brev fick nedläggas i postverkets brevlådor. Ofrankerade brev kvarhölls på postanstalten eller om möjligt återsändes till avsändaren om denne kunde spåras.

Var brevet frankerat men överväktigt (eller delvis frankerat), befordrades brevet och adressaten erbjöds att lösa brevet mot felande porto.

Arligen nedlades i brevlådorna flera tusen ofrankerade brev, som på grund av frankeringstvåget kvarhölls på postanstalterna och ej delades ut.

25 maj 1871 meddelades nya bestämmelser, efter många och långa påtryckningar av postmästarna i landet; alla ofrankerade brev sändes vidare och utlämnades mot att adressaten betalade felande porto + en aviseringssavgift av 6 öre.

Lösenbeloppet redovisades med vanliga frimärken som fästes och makulerades med postanstaltens stämpel på brevets framsida.

Från 1/1 1874 redovisades lösenbeloppet med lösenfrimärken som fästes på brevets baksida för att sammanblandning ej skulle ske med vanliga frimärken.

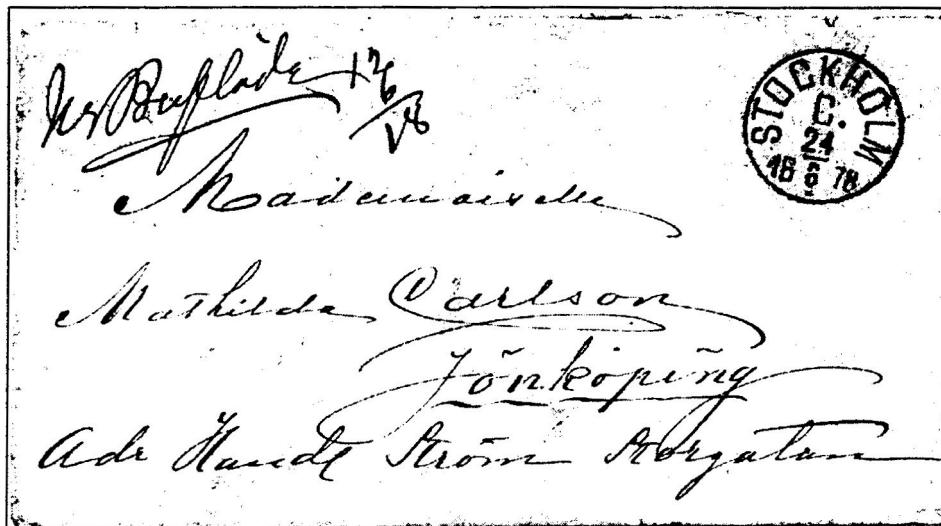

Bild 20. Ofrankerat brev som i Stockholm nedlagts i brevlåda den 24/6 1878, och lösenbelagts med inrikes porto 12 öre + aviseringavgiften 6 öre.

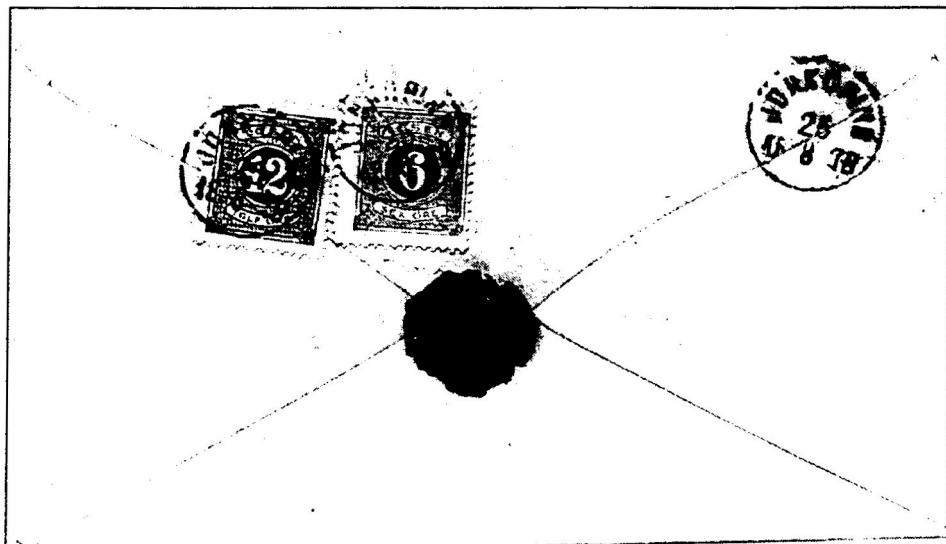

Bild 21. Från 1/1 1874 skulle lösenbeloppet redovisas med lösenfrimärken som fästes och makulerades med postanstaltens stämpel på brevets baksida.

LÖSEN- stämplar 1/1 1892 - 30/6 1911.

När lösenmärken upphörde att gälla 1/1 1892 använde sig under många år framåt Stockholm, Göteborg och Jönköping av en lång rad olika stämplar av varierande utseende, där lösenbeloppen fylldes i med bläck eller blåpenna. Övriga postanstalter skrev ordet **Lösen** + belopp för hand. På följande sidor visas exempel på stämplar och anteckningar av lösenbelopp mellan 1 och 25 öre. Bedömningen "Ej tidigare registrerad" betyder att stämpeln ej finns med i Curt HAijs lista.

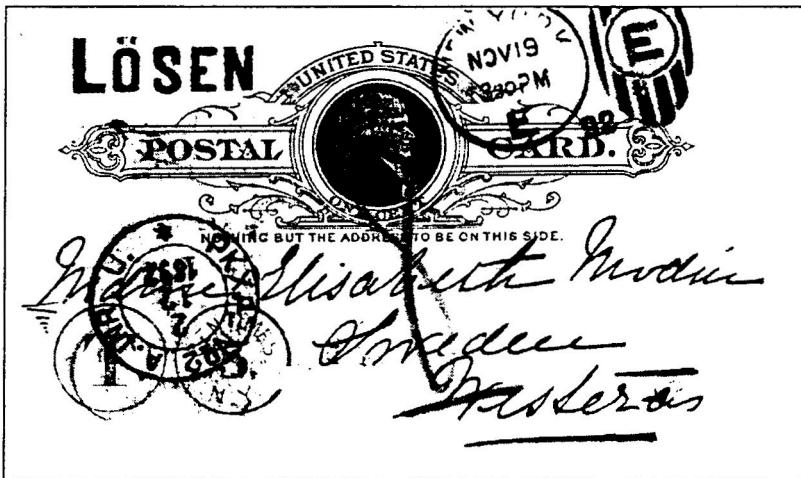

Bild 22. Landets första stämpel, med endast ordet **LÖSEN**, (28 mm) användes på PKXP no 2. Detta kort daterat 2/12 1992. Ej tidigare registrerad.

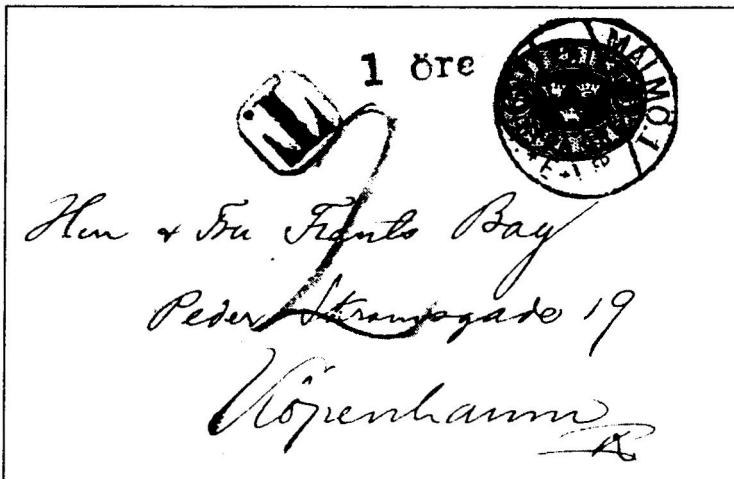
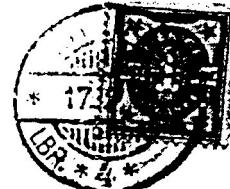

Bild 23. Svensk lösenstämpel 1 öre (17 mm.) för felande porto på 4 öres frankokuvert sänd till Köpenhamn 31/12 1902. Lösenbeloppet höjdes i Danmark till 2 öre. Ej tidigare registrerad.

Postkarte — Carte postale
 Weltpostverein - Union postale universelle
 Lävelsab-Lep — Correspondenskarta — Dopisnice
 Karta korrespondencyjna — Korespondenční listek
 Briefkaart — Cartolina postale — Postcard — Brefkort
 Открытое письмо — Дописна карта
 Tarjeta postal

i fall du kommer nu till
 söndag so är ni fiedna till
 pappa hemma på hantolmen
 och giv sällskap vid bokhå-
 och årsber dig det samma

Fräken
 Elin Wiktor
 Majors Wifru
 Nol

Bild 24. Lokalt trycksakskort Göteborg-Nol 12/2 1908, frimärkt med 1 öre siffertyp. Felande porto 1 öre uttaget med fördubblat lösenbelopp 2 öre. Lösenstämpel 19 mm.

Bild 25. Brevkort sänd inom Argentina 20/12 1903. Frimärkt med 5 centavos röd. Eftersänt till Sverige och lösenbelagt med 3 öre. (?) Del av stämpeln Lösen..3...ö
mått till 38 mm.

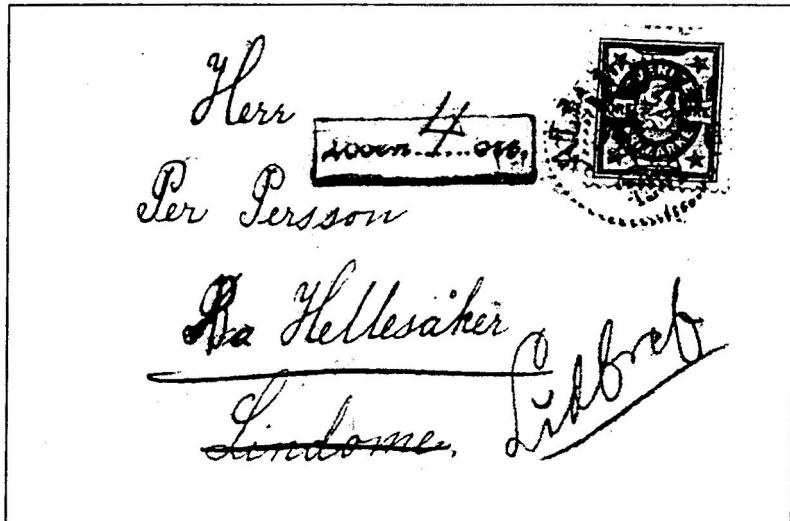

Bild 26. Lådbrev från Almedal (Göteborg 14) sät den 24/12 1907 till Lindome i Halland (tidigare Alafors) med felande porto 2 öre. Lösenstämpel 4 öre 32 mm.

Bild 27. Stämpeln Lösen 5 öre (35 mm) slagen på Stadspostens 4 öres brevkort 24/7 1889. Felaktigt nedlagt i Allmänna Postens röda brevlåda. På baksidan makulerat lösenmärke L 13, 5 öre brun. Observera anteckningen upptill "Obett".

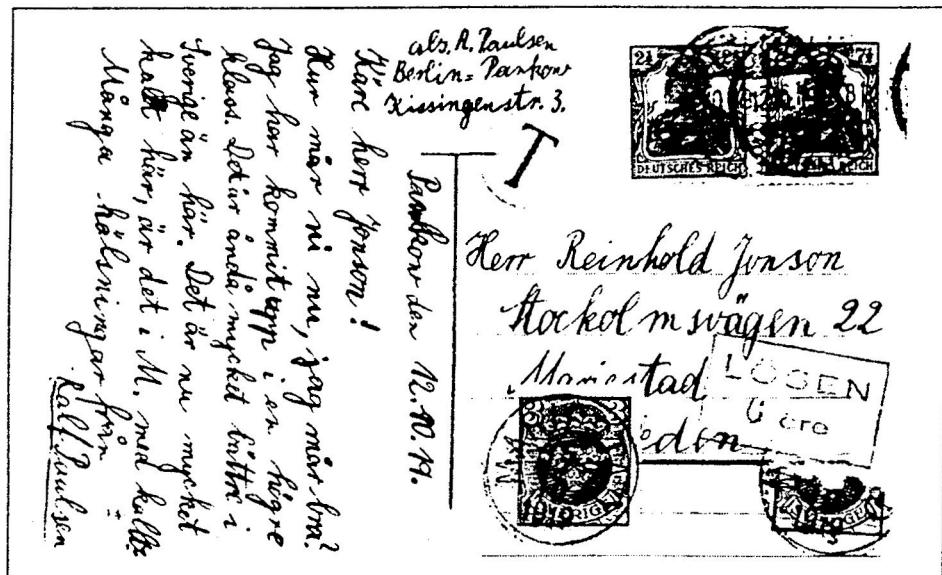

Bild 28. Underfrankerat brevkort från Tyskland 12/10 1919, lösenbelagt i Mariestad med dubbelt felande porto. Ovanlig gummistämpel 6 öre. (slagen i Stockholm?)

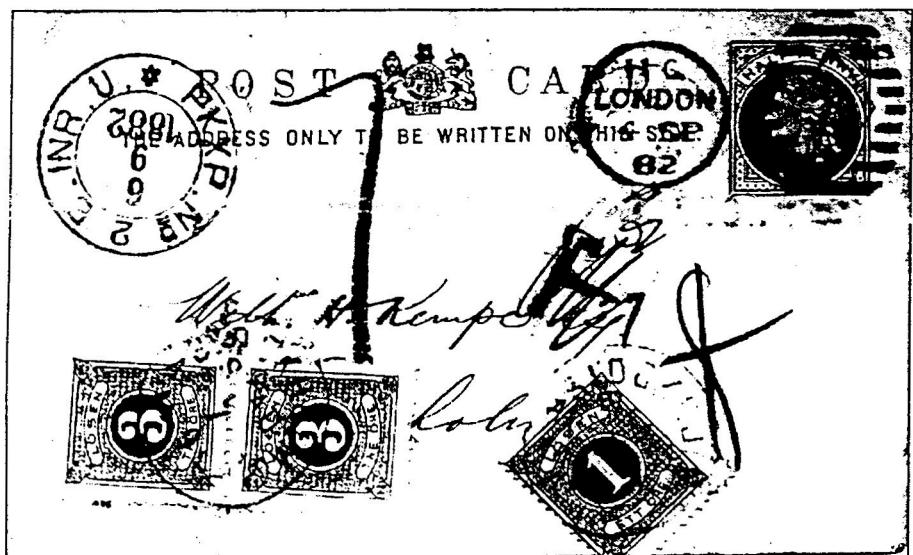

Bild 29. Bankmeddelande sänd från London 4/9 1882 med porto 5 penny. Av PKXP No 2 påtecknat "5"(struken), Sthlm K.E. "8" (struken), och till sist 7 öre lösen.

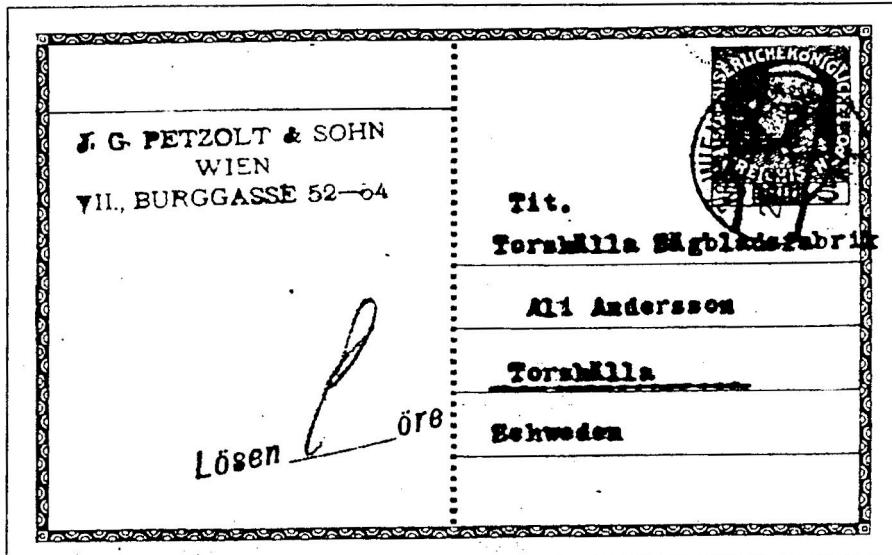

Bild 30. Brevkort från Österrike 29/4 1909 med inrikes porto 5 Heller grön. Lösenbelagt i Sverige med Lösen 8 öre. Stämpel 40 mm.

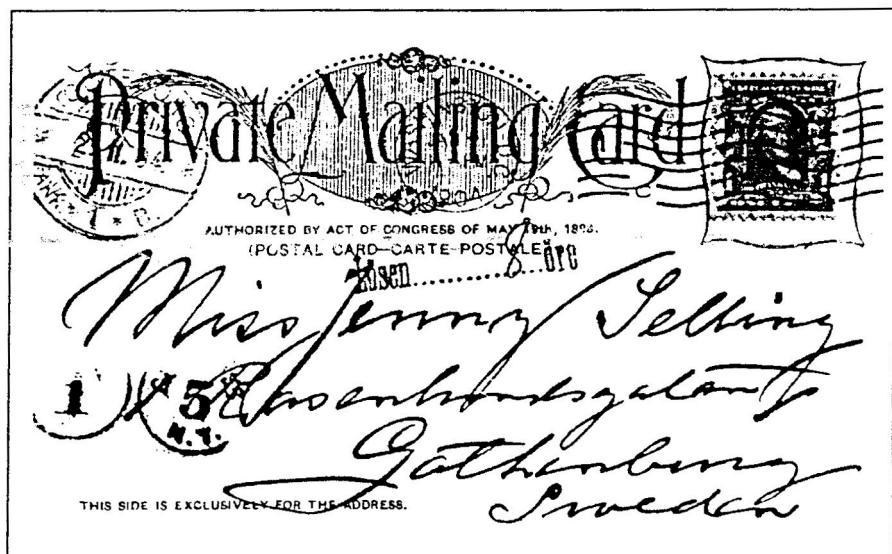

Bild 31. Brevkort sänd från Amerika 2/1 1904, frimärkt med 1 cent grön. Amerikansk lösenstämpel 5 centimes och svensk Lösen 8 öre. Stämpel 37 mm. slagen i Göteborg.

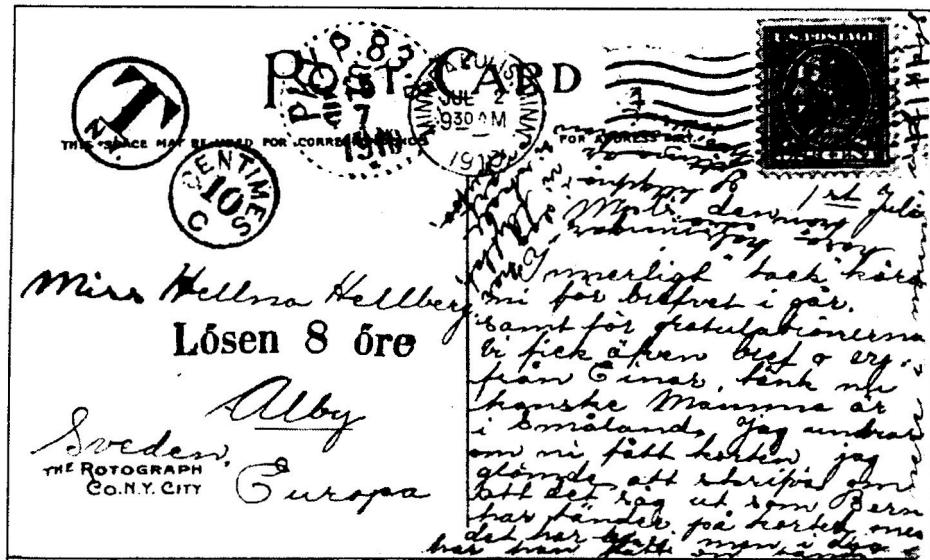

Bild 32. Post Card från USA frankerat 1910 med 1 cent grön, med annorlunda stämpel **Lösen 8 öre** (37 mm). Observera att siffran 8 nu ingår i stämpeln, slagen på PKXP 83 B Malmö-Nässjö. Ej tidigare registrerad.

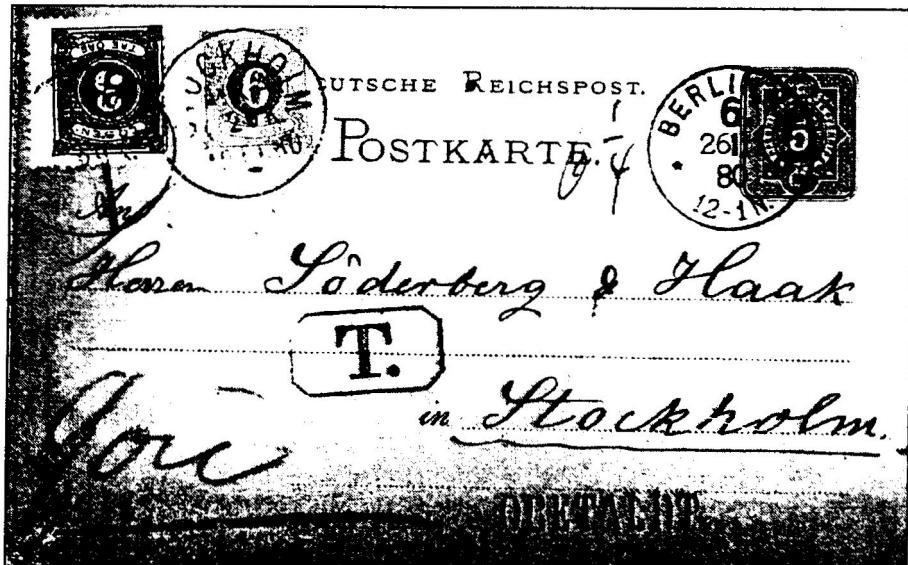

Bild 33. Enkelt brevkort från Berlin 26/11 1880, 5 pfennig brun. Tysk T-stämpel och anteckningen 6 1/4. I Stockholm stämplat OBETALDT och lösenbelagt med 9 öre.

Bild 34. Ofrankrat lokalt brevkort, Göteborg 11/4 1903. Rätt porto 5 öre som för-dubblats vid lösenbeläggningen. Tvåradig lösenstämpel 10 öre 18 mm. Ej tidigare registrerad.

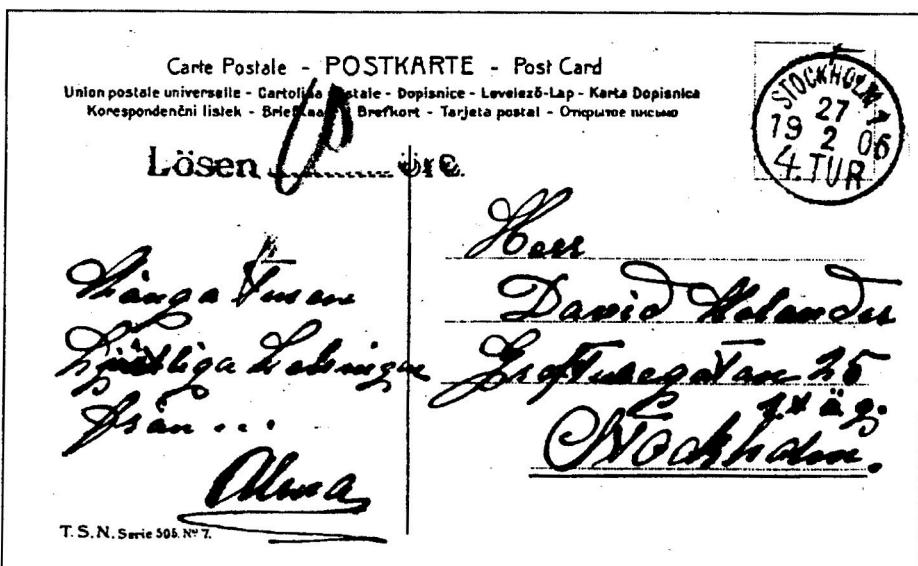

Bild 35. Ofrankrat lokalt brevkort, Stockholm 27/2 1906. Lösenbelagt på samma sätt som försändelsen på bild 34, här med lösenstämpel 10 öre, 50 mm.

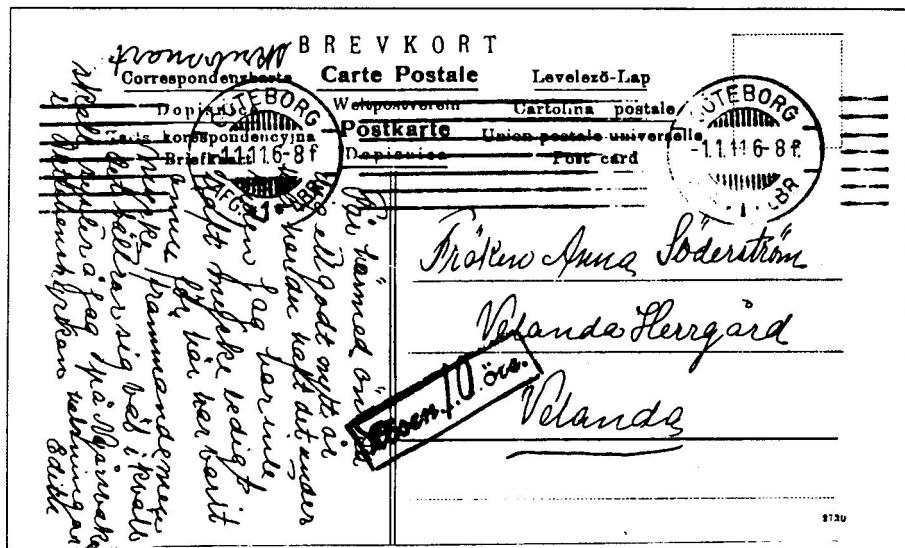

Bild 36. Ofrankerat inrikes brevkort Göteborg-Velanda 1/I 1911, lösenbelagt med dubbelt porto 10 öre. Stämpel 33 mm.

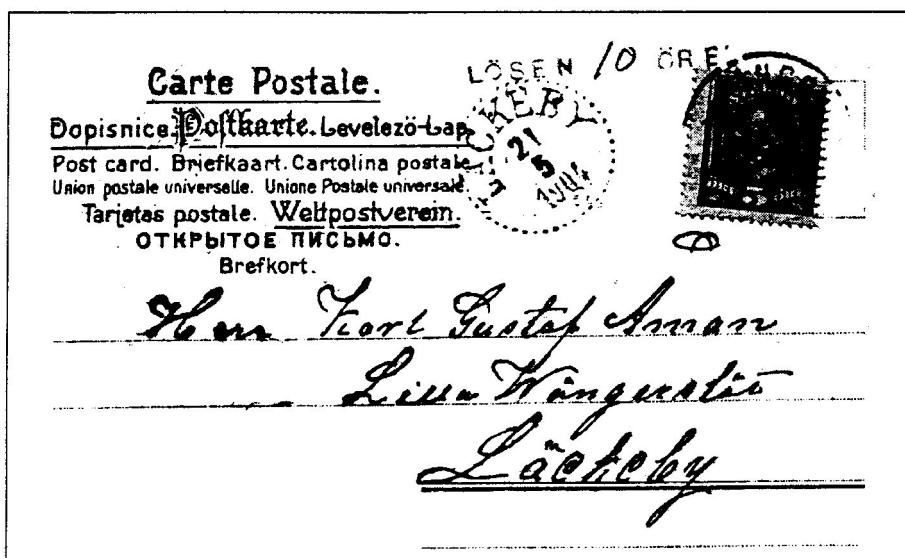

Bild 37. En gatfull lösenbeläggning då 5 öres porto för inrikes brevkort borde varit tillräckligt. Läckeby, Kalmar län 21/5 1904. En ovanlig stämpel LÖSEN 10 ÖRE. Ej tidigare registrerad.

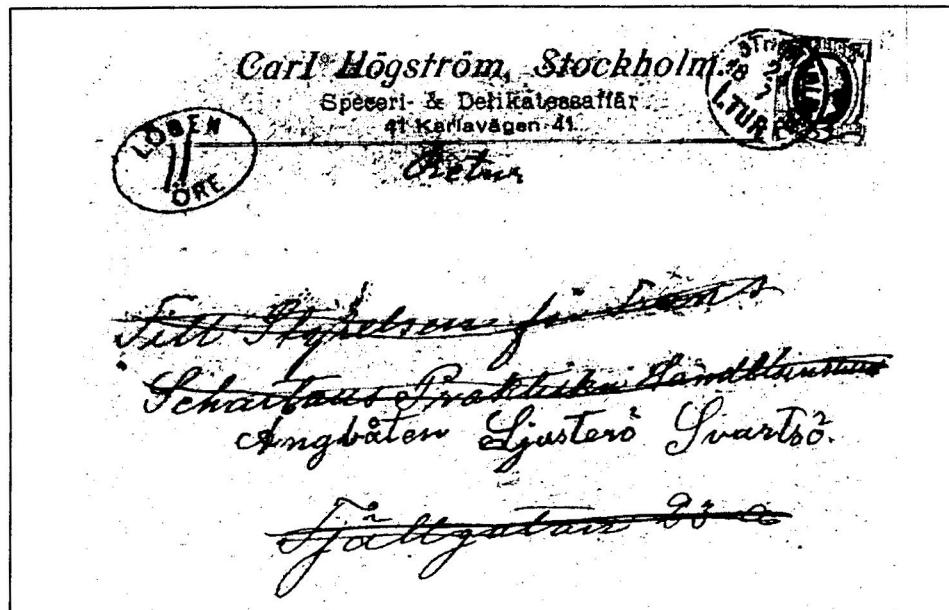

Bild 38. Lokalförsändelse sänd inom Stockholm 24/7 1898, eftersänd till Ljusterö och belagd med **LÖSEN 11 öre**, innefattande 5 öre tilläggsposto för inrikes brev och aviseringavgift 6 öre. Oval lösenstämpel 27 mm.

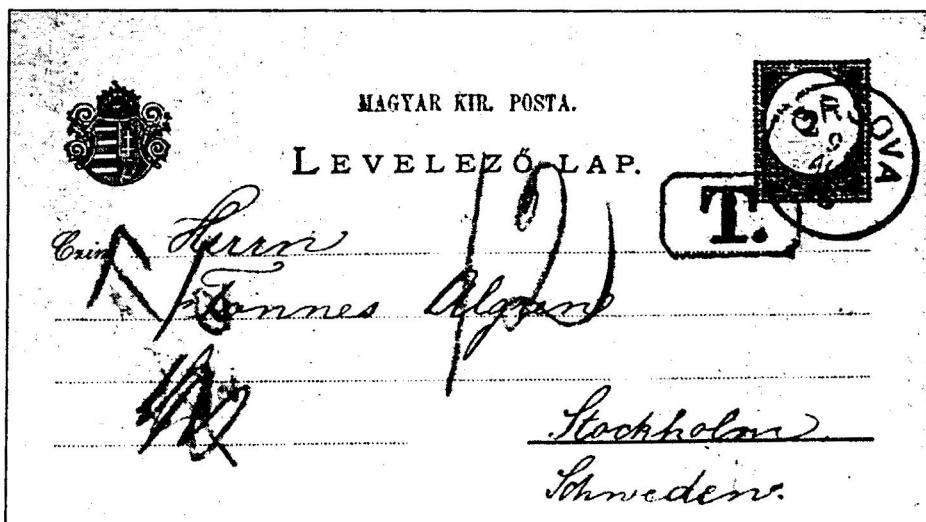

Bild 39. Trycksakskort från Orsova i Ungern 16/8 1895, som lösenbelagts i Stockholm med 12 öre. 6 öre tilläggsposto, 6 öre aviseringavgift.

Bild 40. Brevkort från München 5 pfennig grön, 25/3 1890. Lösenbelagt på PKXP No 2 med 13 öre. Tysk lösennotering 6 1/4.

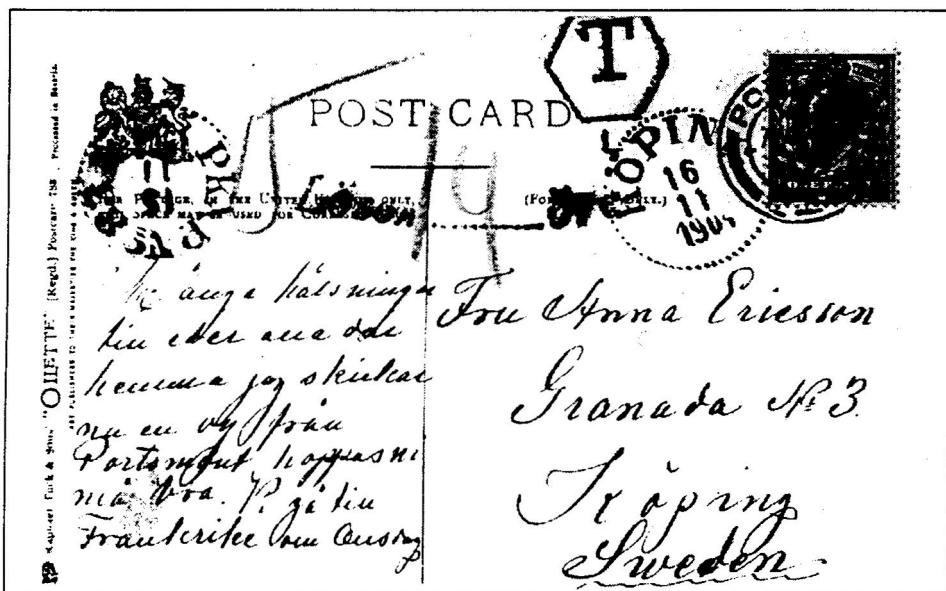

Bild 41. Brevkort från Portsmouth i England 13/11 1904, frimärkt med 1 penny röd. Lösenpåskrift med blåpenna "15" och lösenstämpel 50 mm med lösenbeloppet 14 öre ifyllt av PKXP No 83 A (Malmö-Nässjö).

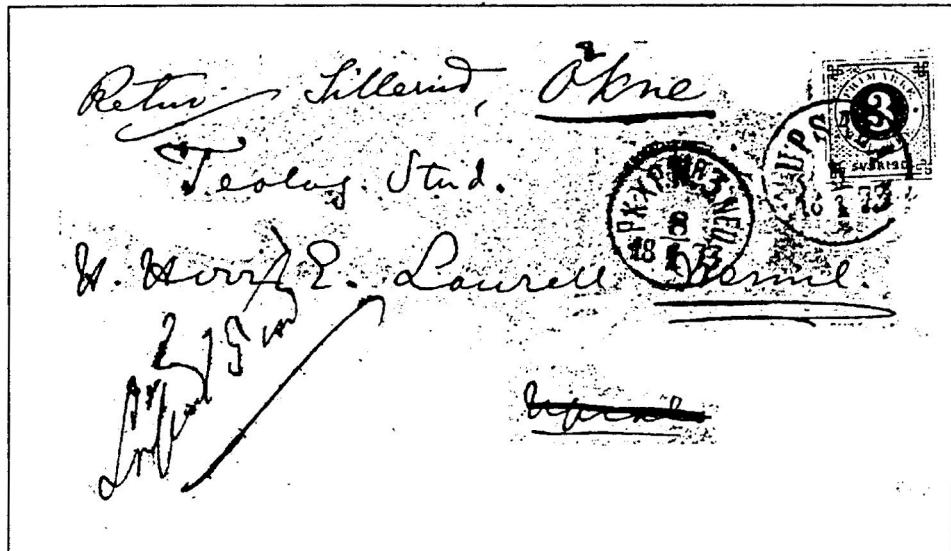

Bild 42. Lokalbrev sänd inom Upsala 5/1 1873, frimärkt med 3 öre, eftersänd till Ökne och lösenbelagt med 15 öre, 9 öre felande porto och 6 öre aviseringssavgift.

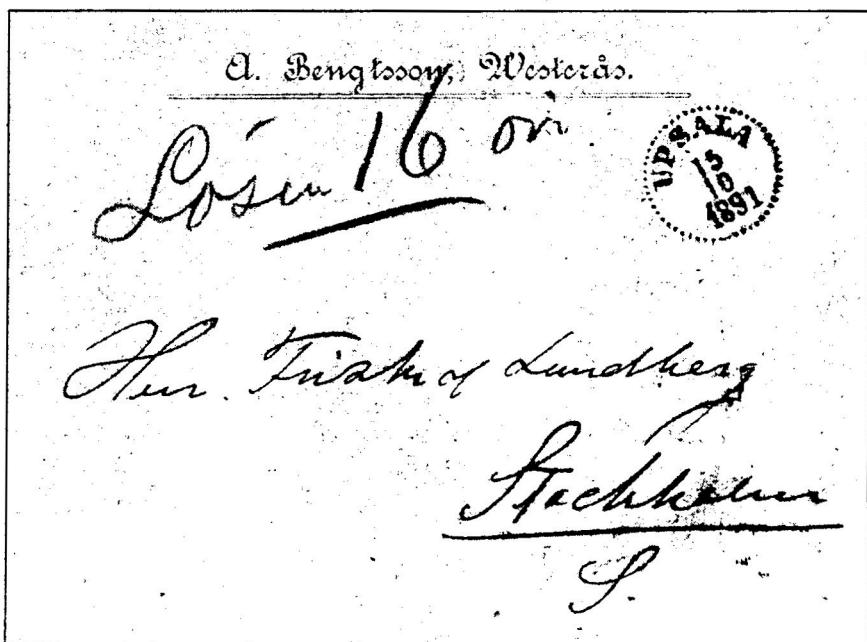

Bild 43. Ofrankerat brev sänd från Uppsala 15/10 1891. Lösenbelagt i Stockholm med brevporto 10 öre + aviseringssavgift 6 öre = 16 öre.

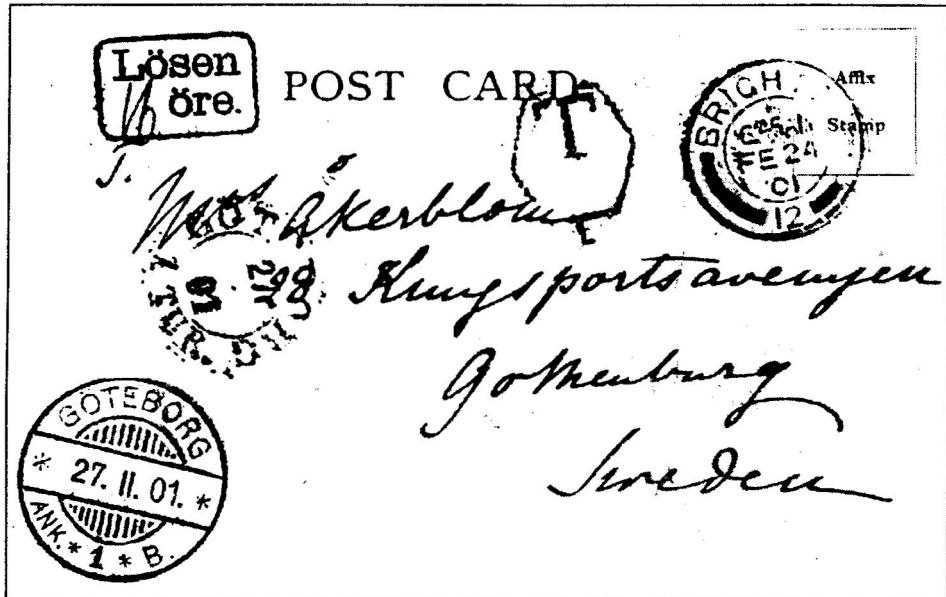

Bild 44. Ofrankerat brevkort från England 24/2 1901. I Göteborg lösenbelagt med dubbel felande porto 16 öre. Tvåradig stämpel 24 mm inkl. ram. (Jämför bild 34).

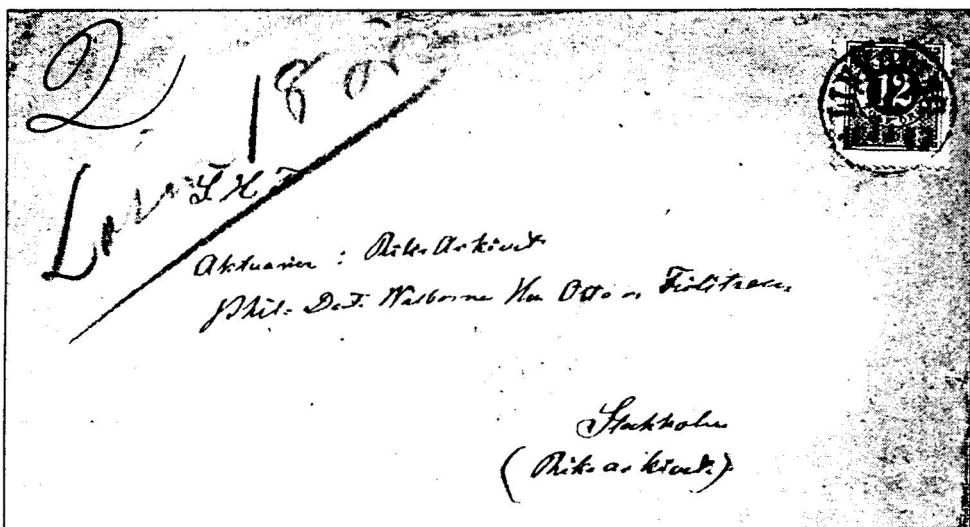

Bild 45. Inrikes brev av andra viktklassen avlämnat i Linköping 1/11 1883, underfrankerat med 12 öre. Lösenbelagt i Stockholm med 18 öre, 12 öre felande porto och 6 öre aviiseringsavgift. På baksidan frimärkt med lösenmärken 6 och 12 öre.

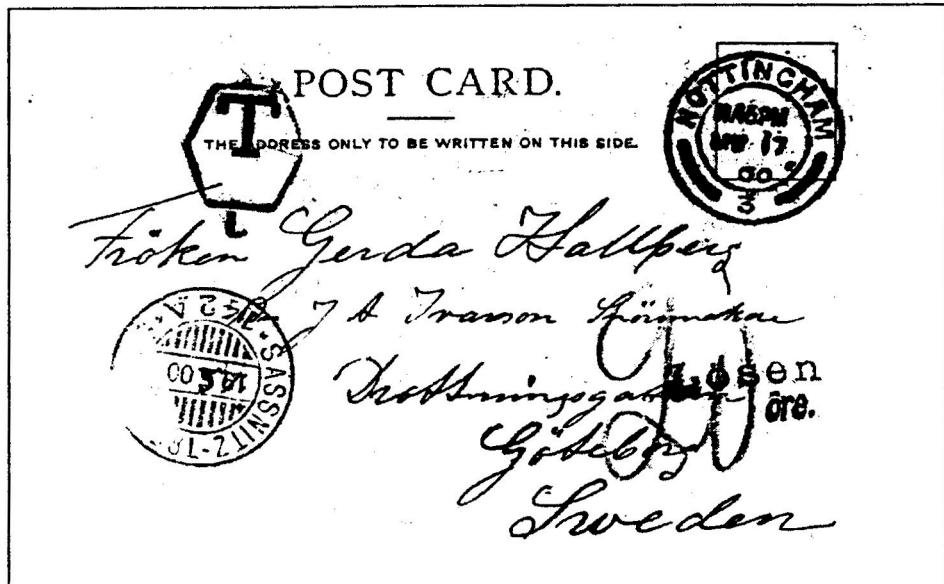
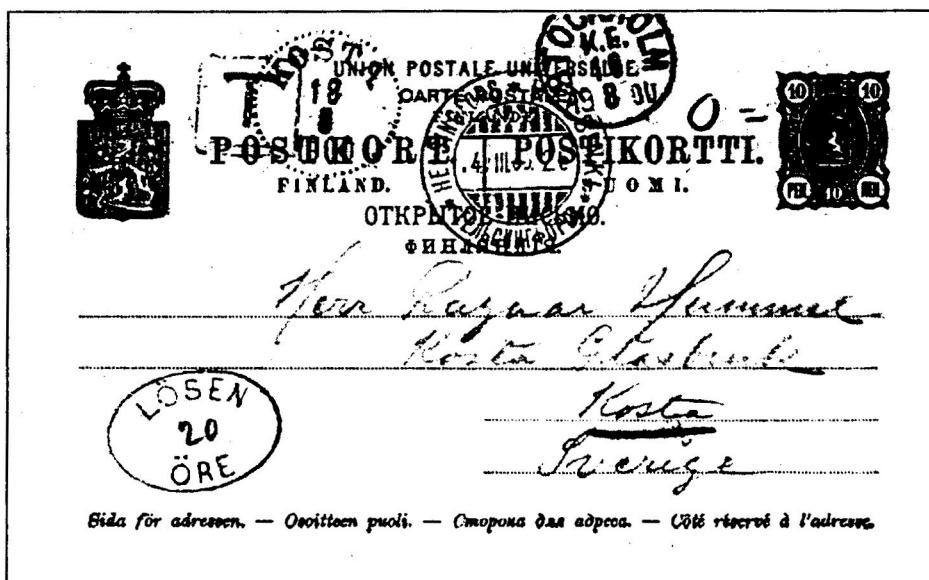

Bild 46. Ofrankerat brevkort från England som gått över Tyskland till Göteborg 17/5 1900. Lösenbelagts där med 20 öre. Tvåradig stämpel 24 mm. Ej tidigare registrerad.

Sida för adressen. — Osivitteen puoli. — Сторона для адреса. — Côté réservé à l'adresse.

Bild 47. Brevkort från Finland med ogiltig frankering som nollats av finska posten. Lösenbelagt med 20 öre av Sthlm Kontr. Exped. 16/8 1900. Oval stämpel 27 mm.

Groshandlaren

H. K. & C. Oredor i Progress.

Fria Nygatan 44.

Stockholm

Sweden

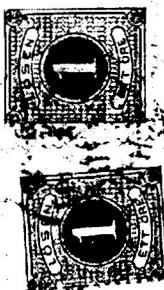

Bild 48. Brev från London 31/8 1883, frimärkt med 1 penny brun. Lösenbelagts av PKXP No 2 med 22 öre, 16 öre fyllnadsposto och 6 öre aviseringssavgift.

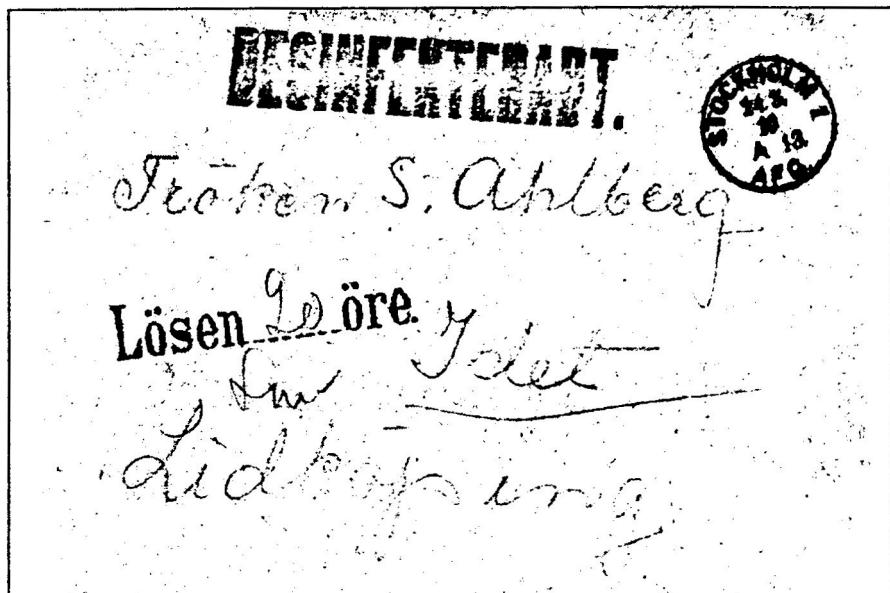

Bild 49. Desinfekterat brev 24/3 1910 som lösenbelagts av Stockholm AFG. med 10 öre. Stämpel 54 mm.

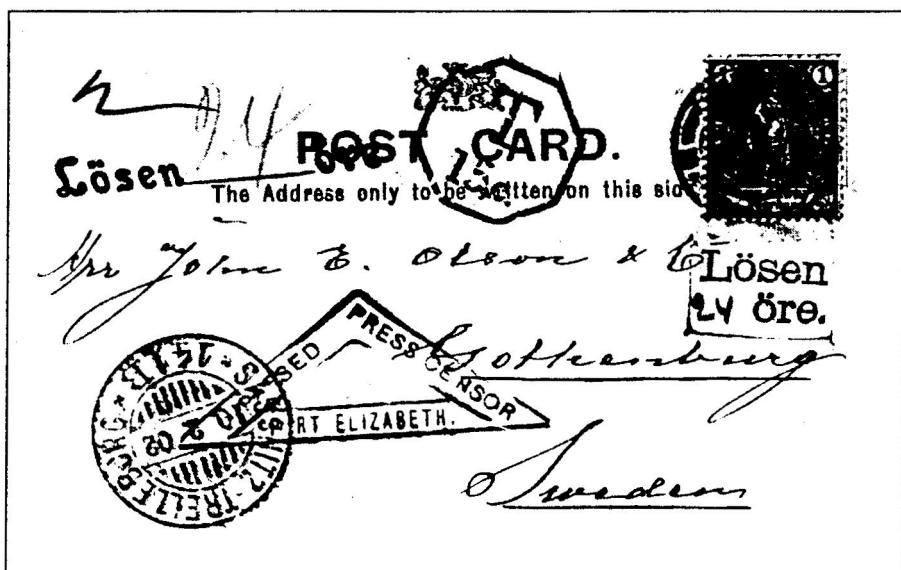

Bild 50. Brevkort från Port Elizabeth i Sydafrika 17/1 1902, frimärkt med 1 penny röd. Lösenbelagt i Göteborg med dubbelt felande porto över Tyskland, 24 öre. Obs. de två svenska lösenstämplarna och triangelstämpeln "Passed PRESS CENSOR".

MCCORD MANUFACTURING COMPANY

2587-2637 Grand Boulevard

DETROIT, MICH.

Lösen 24 öre

A. B. Maskinaffaren Stieljes
17 Vasagatan 17,
Stockholm, Sweeden

Bild 51. Underfrankerat brev av andra viktklassen från Amerika 27/6 1910, frimärkt med otandat rött 2 cents märke. Amerikansk T-stämpel (New York) 30 centimes. Ovanlig svensk stämpel Lösen 24 öre, använd i Göteborg. Ej tidigare registrerad.

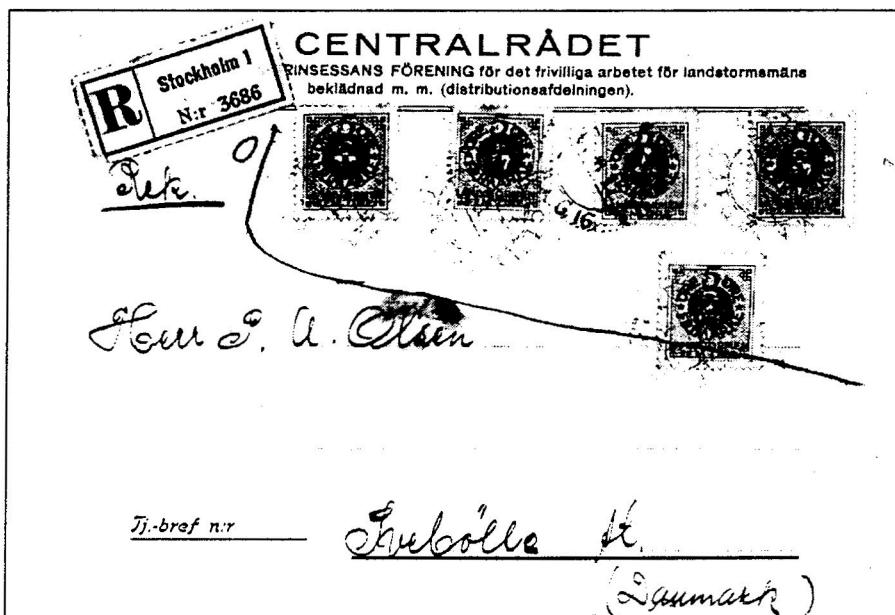

Bild 52. Nollat rekbreve 24/8 1917 med 25 öres porto till Danmark, frankerat med till utlandet otillåtna landstormsfrimärken.

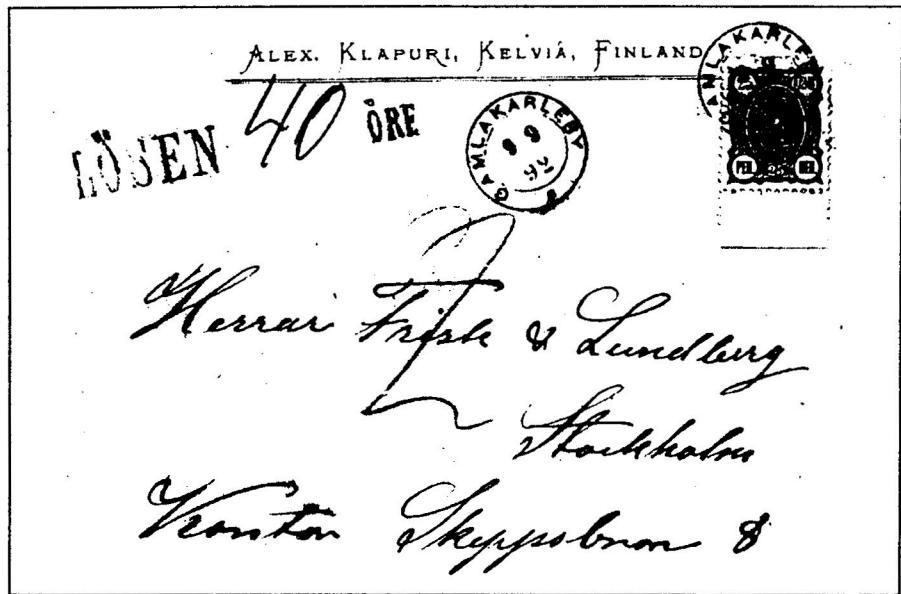

Bild 53. Underfrankat brev av andra viktklassen från Finland 9/9 1892. Finska portot var 20 öre varför brevet måste lösas med det dubbla = 40 öre. Perioden 1891-1922 tillhörde Finland "utlandet" och brev dit drabbades av det högre europeiska portot. Från år 1892 tillkom en mängd olika lösenstämplar i landet. Här ses Stockholms första och största som användes 1892. (62 mm.)

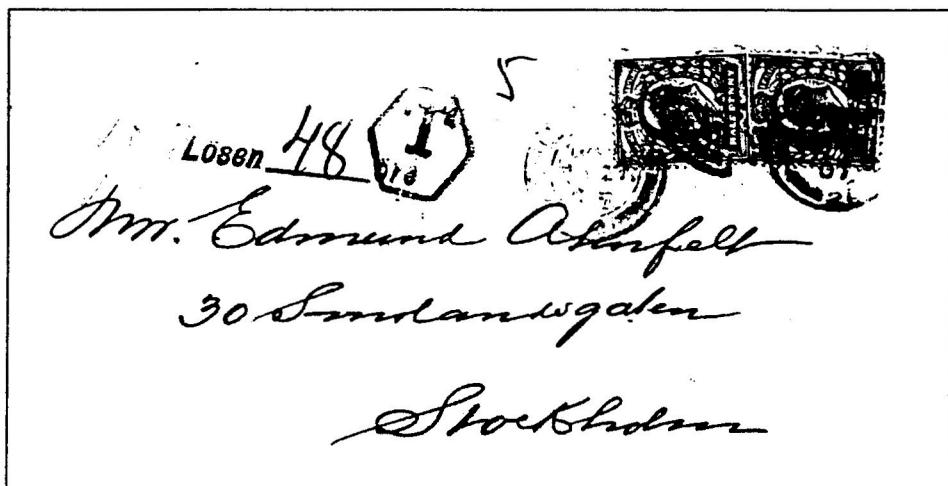

Bild 54. Underfrankat brev från England 27/11 1907 som behandlats på liknande sätt som brevet på bild 53. För dubbelt porto är uttaget Lösen 48 öre. Stämpel 41 mm.

Bild 55. Ofrankrat tjänstebrev sänd från Röstånga till Billinge 26/11 1911, lösenbelagt vid framkomsten med enkelt *porto 10 öre*. Grön gummerad och perforerad etikett med 4 rader text, infördes 1/7 1911, (27x27 mm.)

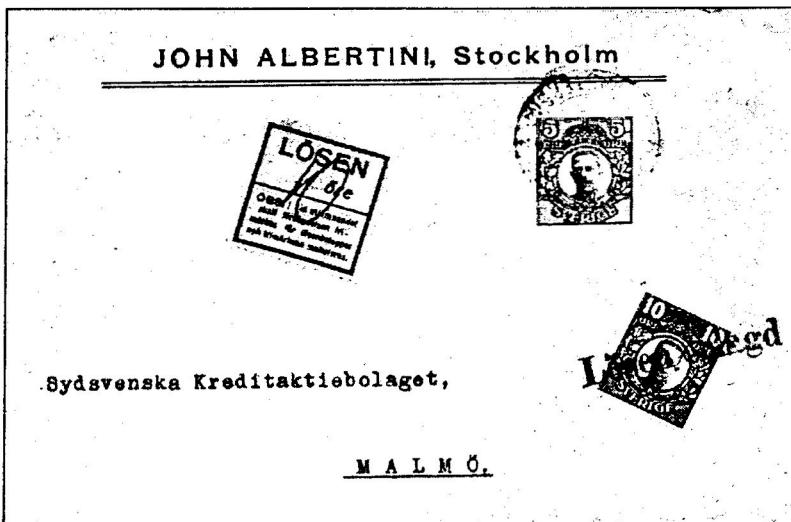

Bild 56. I reglementet från 1912 stod skrivet: "Blir lösenförsändelse föremål för ny försändning och erlägges dessförinnan lösenbeloppet, skall lösenetiketten överkorsas, varjämte därvid skrives "**Lösen erlagd**". Malmö anskaffade en stämpel med denna text som användes under några år för makulerande av frimärken på brevets framsida.

Bild 57. Ofrankerat emigrantbrev sänd från Tidesrum 24/2 1916 till Anna Carlson Elizabeth (?) USA. Stämplat "Not at adress given", returnerats och lösenbelagts med dubbelt porto 40 öre vid återkomsten till Tidesrum 15/5 1916.

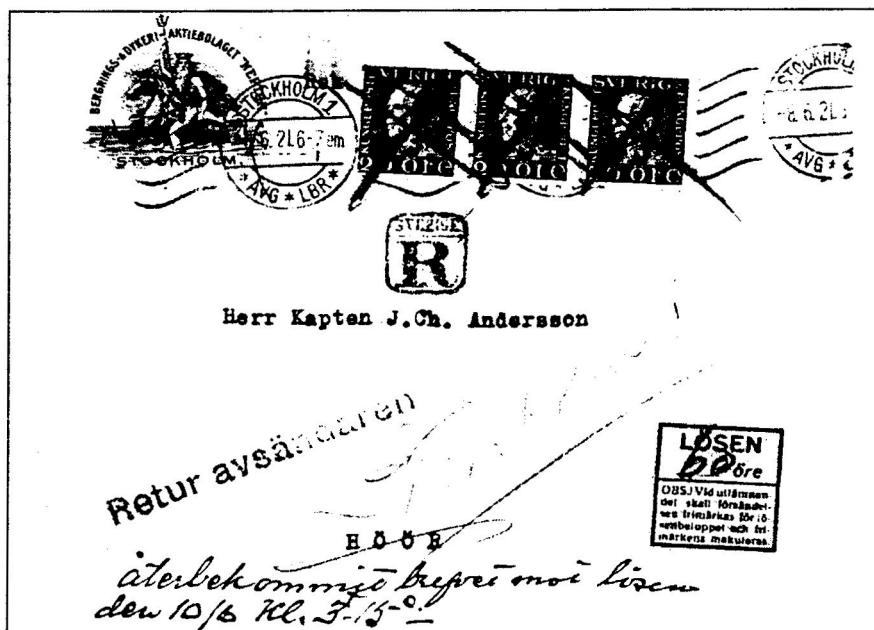

Bild 58. Ofrankerat obeställbart rek 8/6 1921 som vid återkomsten till Stockholm lösenbelagts med dubbelt brevporto 40 öre + rekavgift 20 öre = 60 öre.

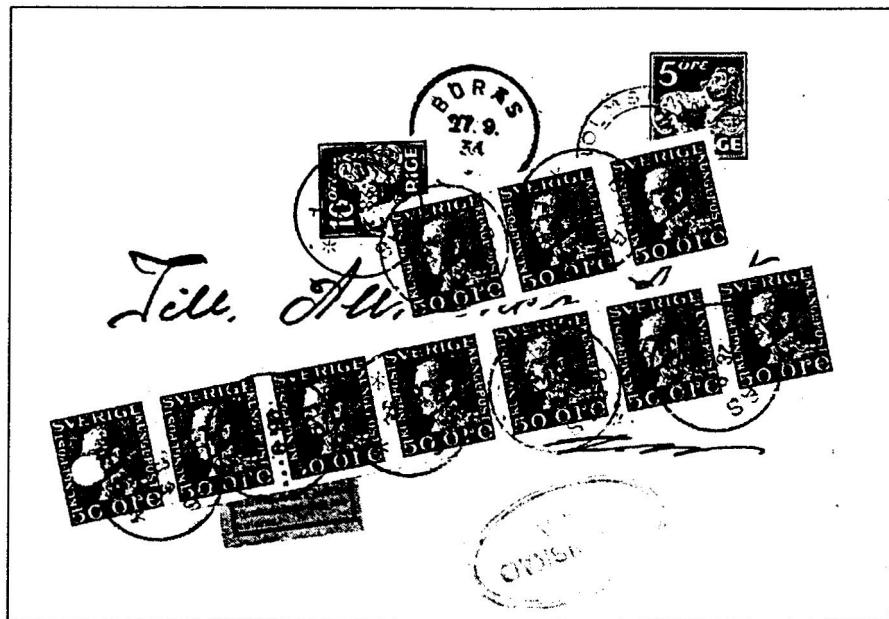

Bild 59. *Samlingslösen 510 öre betald genom makulerad frankering på översta försändelsen i brevbunten, sänd till Allmenco AB Borås 27/9 1931.*

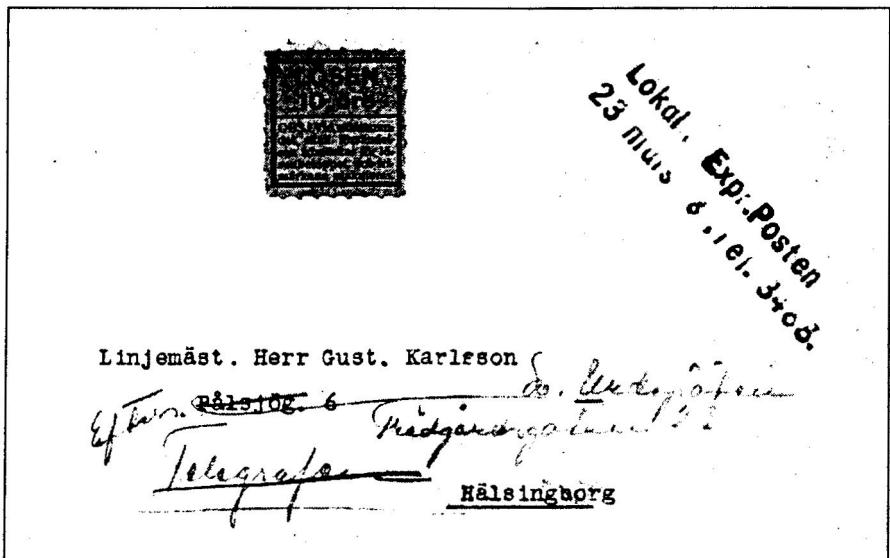

Bild 60. *Eftersänt brev, utburet 23/5 1938 med "Lokala Expr. Posten" i Helsingborg. Utbäringen övertogs av postverket mot lösenavgiften 10 öre.*

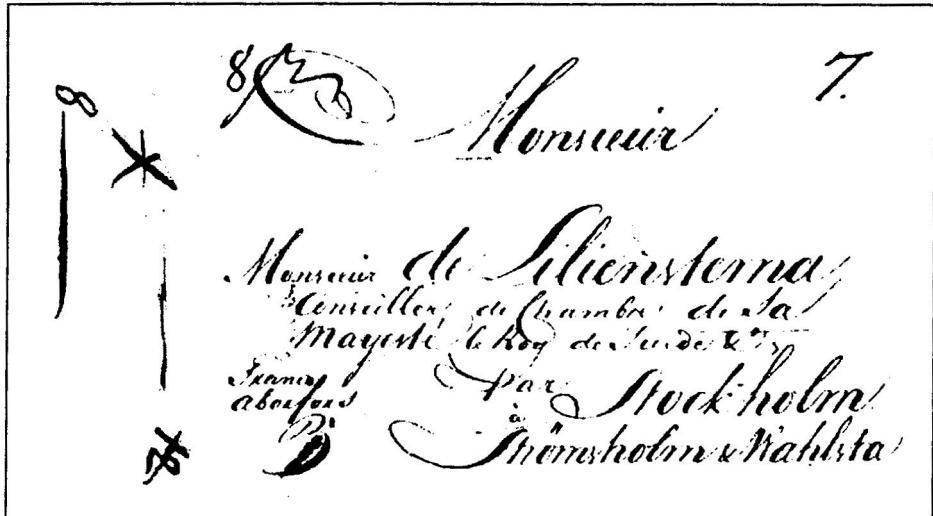

Bild 61. Det tidigast kända brevet med svensk lösen, sänd från Riga 8/2 1763 till Stockholm. Påskrift "Franco Aborfors" och där lösenbelagt med 8 öre Silvermynt. Brevet har gått över Stockholm till Strömsholm och Wahlsta. Karteringsnummer 7. På baksidan anteckningarna 1 (struken), 12 (struken) och 8.

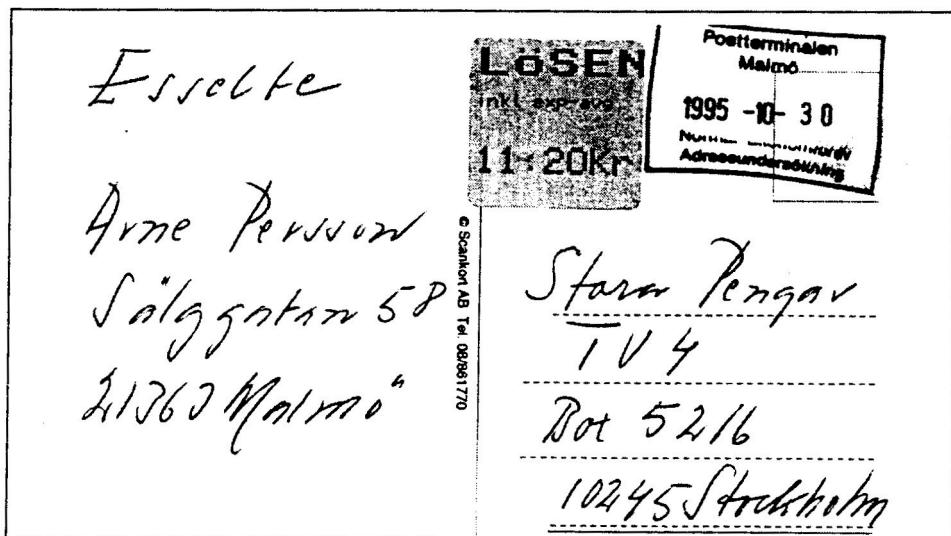

Bild 62. En modern "raritet" är en lösenförsändelse så sen som 30/10 1995, lösenbelagd av Postterminalen i Malmö, Adressundersökningen. Det ofrankerade brevkortet adresserat till "Stora Pengar" har TV 4 fått betala stora pengar för, 3:70 i porto och 7:50 i expeditionsavgift. På dessa gröna självhäftande etiketter (30x30 mm.) kan beloppens storlek varieras vid utskriften.